

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 21. ЈАНУАРА 1886.

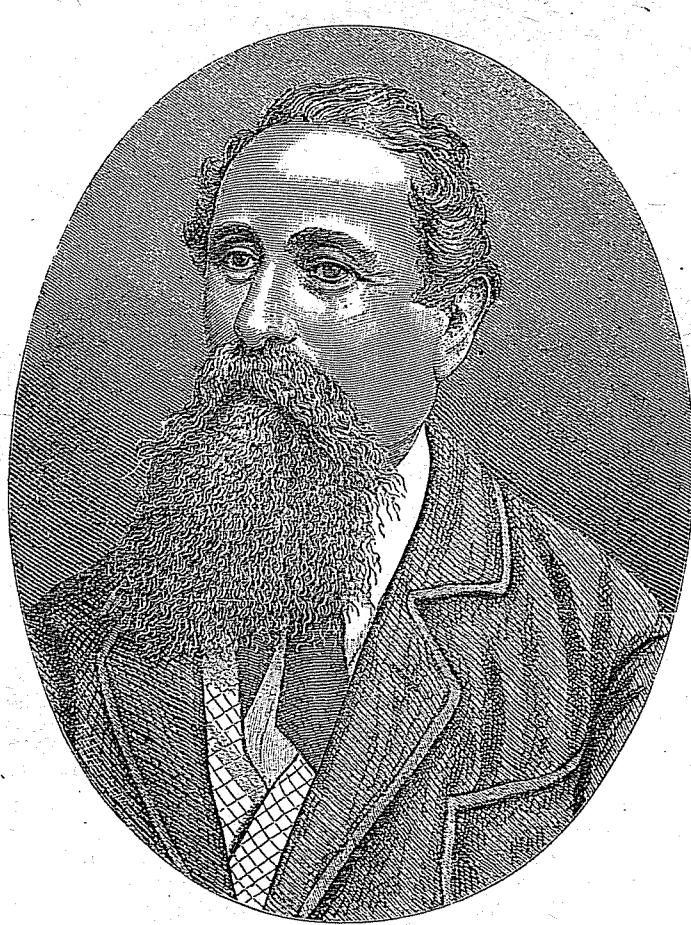
ГОДИНА XI.

ПОЗОРИШТЕ

БРОЈ 13.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне друживе у Н. Саду свака о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

Др. Јован Суботић

(родио се 30. јануара 1817, умро 16. јануара 1886. године.)

Светли двори, у којима нам је стотину пута полетеле и стицале се досад боравила дика и понос, обра- најточније жеље наше, где смо се на и узданица наша, камо су нам навикли гледати и с поуздањем тра-

жити у свакој нашој невољи утеше и олакшице, где смо налазили у тешким, црним данима мудра савета, где су се разлегали из пресретних труда радосни гласи у славу дичноме Србију, љубимцу виле песмотворке — ти светли двори посташе, ето, за нас стан туге и жалости, у њима се сада место веселих усклника разлеже плач и јецање, тужњава и запевка из ојађених срдаца, ту се сад ропе сузе од јада веља и туге големе.

На мртвачком одру лежи мртав неумрли и славни наш др. Јован Суботић!

Бистре оне очи, што су само погледом знале нас разведрти и ублажити — смрkle се и склошиле; уста она златоуста, која нас толико пута охрабрила, умирила, усхитила, занела — занемела су вечно; ведро оно чело, са ког је сјала благост, доброта и мудрост — потамнело је мртвачким бледилом; племенито оно срце, које куцаше за срећу и славу народа српског — не бије више; мудра она глава, која нас је у бурним временима знала сачувати од невоље, неслоге и превратнога беснила, сјединивши развојена братска срца наша у своје срце — не мисли више; храбра она десница, која је у обрану права народних неуморно пером војевала — лежи укочена и непомична.

Народе српски, зави се у црно, те илачи, јер ти нема више твога Јована Суботића, који је свим жаром срца свога љубио тебе нада све, и ком си и ти целим срцем својим одан и захвалан био!

* .

Народе српски, ти си се искушио на ову тужну светковину, да покажеш како умеш ценити врле синове своје, дошао си, да укажеш последњу почаст дичноме сину своме, који је заслужио име учитеља, име просветника српског.

Да, Јован Суботић беше прави учитељ, прави просветник народа свога!

За пуних педесет и више година беше нам он огледало, беше одјек својих дана. Он је непрекидно дирао у оне жице, које одјекују у нашим грудима, он је радом и маром својим све чинио, да народ наш изађе из пустинje, из tame и незнაња, он је крчио пута и трудио се, да на здравој, народној основи дигне светлу зграду за опште благостање и напредак народни.

*

Жива, племенита, узвишена духа, срца, пуна љубави, воље јаке, пође он пре по и више века да пробуди народ свој из дубока сна, да га подигне и узвиси.

И подигао га је и узвисио га је занаста!

Од првог свог корака на пољу књижевности, просвете и јавног државног живота, све до дана смрти своје бдио је као добар пастир народа свога над стадом над народом својим, душу своју полагао је за народ свој, упућивао га напред и подстицао на стази народног развитка збором и твором, књигом и бригом, пером и песмом, и чувао га од заразе туђинске.

Јулачким заносом, дивном истрајношћу, неуморним радом, још и у старе дане своје, остао је своме народу учитељ и просветник неизмењив, а срце му сјало као алем камен у све крајеве нашега пробуђеног народа, ком никаква сила на свету не ће више цену души уништити.

*

Суботић је животом својим оживео наш век, љубављу својом загрејао залеђена срца својих сувременика, величином духа свога примакао је народ свој ближе к срећи и слави.

Једнаким соколовим оком мотрено је прошлост и садашњост, једнаком љубављу

и оданошћу зализио у златне палате и у скромне колебице.

У прошлости гледаше народ српски како је замислио две најкрасније мисли, које још и данас покрећу наш свет и век.

Једна је мисао ослобођење од умнога ропства, а друга духовно уједињење народа српскога.

Што год је у садашњости видео да ради према тим мислима, то је окитио неувеҳлим цвећем ума и срца свога.

Тако је створио многе лепе песме, приповетке, драме и трагедије и друга књижевна дела, у којима налазимо читаву ризницу силних, лецих и богатих мисли и родољубивих осећаја.

Свом народу био је и свећеник и славом окићена, крунисана глава: свећеник, да мири несложне стихије, да благосиља врлну, да кориће све оно, што не вреди, и да измоли од Бога спас народу свом; славом окићена, крунисана глава, да пропиша силно, бесцен-благо мисли својих и да светилом ума свога показује народу свом пут у тешкој, претешкој борби живота.

А кад би уморен од напора дневног ступшио на праг дома свога и уз дивни узор женске доброте, уза свог анђела хранитеља, и сред своје миле и драге деце, прикупио лепу књигу пријатеља и поштоватеља својих: његовим је миљем мирно сав дом му, у његовом збору био је неодољиви чар пријатељске пажње и љубави.

**

И ти си сад занемео, Јоване Суботићу, дивна спага рода свога! Занемео си за навек, тешка туга наша!

Па шта ће сад верна љуба твоја, шта ли миља деца твоја, којима си био обрана и заштита, нада и утеша, дика и понос, живот цео!

Шта ће, „Матица Српска,“ шта ли српско народно позориште, те две наше просветне установе народне, које су мудром управом својом дуго и дуго руководило и подигао их до данашње висине њихове.

Шта ли ће народ српски, коме си свада био биран пејач, сјајна членка на поноситој глави његовој!

Ти си занемео, а под тешком тугом и теретом сијим занемео је и народ српски, завио се у прно и рони горке сузете и жалости за тобом, мудра глава, за тобом, учитељу и просветниче наш!

*

Умръо си, али не као што умиру обични људи! Умръо си, да живиш вековима!

А могао си лако умрети, јер си видео, јер си доживео славу своју.

Умирући могао си рећи по примеру библијског старца: Народе, отпусти слугу твог народног, јер видеше очи моје спас народа мога, видеше, како семе мога рада паде на плодну земљу и стоструким плодом рађа!

Дух твој, којим си неумрло задахнуо дела твоја, остаје међу нама, да буди, диже, јача и челичи свест српску, да шири и подиже просвету и образовање док је српскога света и века.

Славом увенчани песниче, неуморни прегаоче у просветној борби народа свога, врли радниче на пољу јавног нам живота, мудра глава, до сада веља утешо, а од сада веља туга наша, лака ти била црна земљица и спомен вечан у нашим срцима, у васколиком пароду нашем, који си тако жарко љубио.

Слава ти вечна!

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

17. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТИПЛАТИ 9

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 21. ЈАНУАРА 1886.

МАКСИМ ЦРНОЈЕВИЋ

МУЗИКА ОД МАКСИМОВИЋА.

ОСОБЕ

Војводе прилогорске, млетачка господа, прилогорци, млечићи, пажеви, маске, сватови, слуге.

Збива се у Млеткама и у Праној Гори.

У четвртак 23. јануара: „ЈЕЗУЛИТА И ЊЕГОВ ПИТОМАЦ.“ Шаљива игра у 4 чина, написао А. Шрајбер, превео А. М.

Улазнице се могу добити у писарници позоришној од 9—12 пре подне и од 3—5
после подне, а у вече на каси.

ПОЧЕТАК У 7¹, А СВРШЕТАК У 10¹, САХАТА.